

# 3. URÁNIA FILMNAPOK

# határhelyzetek – migráció a magyar film tükrében

2015. január 22-25.

**Harmadszor jelentkezik az Uránia Nemzeti Filmszínház éves „filmszemléje”, amely a történeti és a kortárs magyar filmkincs újabb és újabb metszeteinek bemutatását tűzte ki céljául. Míg 2013-ban a filmhang és a filmzene volt a filmválogatás szervező eleme, 2014-ben pedig a magyar operatőri iskola került reflektorfénybe, a 2015-ös év egy társadalmi jelenségre, a migrációra, s annak mozgóképi vetületeire koncentrált, elsősorban a rendszerváltás óta eltelt negyedszázad alkotásainak tükrében.**

**H**ogyan ragadják meg filmjeink, akár fikciós keretek között, akár a dokumentarizmus eszközeivel a migráció – a belső migráció, az elvándorlás, a bevándorlás, a menekültügy, a kultúrák egymás mellett élésének – ügyét, úgy is, mint történeti jelentőséget, és úgy is, mint jelenkori valóságot? Mit tart fontosnak elmondani az elmúlt 25 év magyar filmje az egyéni döntésen alapuló, olykor belső késztetés, de többnyire kényszer-szülte otthonváltásról, és mennyire talál ez visszhangra, nézőkre? A filmtörténeti klasszikusokkal kiegészülő, gazdag filmválogatásban a huszadik század nagy népvándorlásai éppúgy megjelennek, mint a kortárs Odüsszeiák. Tekintettel a téma egyetemeségére és intenzív jelenlétére a kortárs filmművészetben, a magyar filmekkel párhuzamosan néhány külföldi alkotás is helyet kap a programban (Kitekintés szekció).

A rendezvény idén először négynaposra bővül. A program január 22-én, a Magyar Kultúra Napján indul, amikor a Filmszínház hagyományosan éjszakai vetítések keretében tűzi műsorra az elmúlt év magyar premierfilmjeit. Így van ez idén is, az Uránia Filmnapok vetítéseit a szintén jelképes árú jeggyel látogatható éjszakai előadások követik hajnalig, részben ugyancsak kapcsolódva a migráció témaköréhez (*VAN valami furcsa és megmagyarázhatatlan, Viharsarok*).

A Filmnapok nyitóelőadásán Fekete Ibolya *Bolse Vita* című filmjével a vasfüggöny leomlásának 25 évvel ezelőtti, euforikus fordulata emlékeztünk, majd közvetlenül ezután egy osztrák filmkülönlegességgel (*Across the Border*) az uniós csatlakozás kitüntetett pillanatát is megidézzük. Ugyanezen az estén Radványi Géza *Circus Maximus*ával az üldöztetést elszennvedőkre is gondolunk. A szabad és a kényszerű otthonváltás tág, árnyalatokban gazdag horizontján helyezkedik el az elkövetkező három nap hatvannál is több dokumentum- és játékfilmje.

A válogatás és a filmbeszerzés során tapasztalt szakmai összefogásért és támogatásért ezúton mondunk köszönetet. A vetítéseken több alkotó megtisztelő jelenlétére is számítunk; részletek a filmekhez kapcsolódó beszélgetésekről az Uránia weboldalán találhatóak.

- Kitekintés szekció
- Pódiumbeszélgetések a kávézóban
- Zenei programok

## KÍSÉRŐPROGRAMOK

### PÓDIUMBESZÉLGETÉSEK A KÁVÉZÓBAN

#### A MIGRÁCIÓ KORA?

Január 23. 17:00

A beszélgetés résztvevői különböző szakmák és tudományterületek képviselői, akik a migráció és a kultúrák köziség összetett jelenségének valamely részterületével foglalkoznak. Ezen a délutánon arra keressük a választ, ki miért tartja fontosnak az ezzel kapcsolatos kutatói, pedagógusi, szervezői, szerkesztői munkát, s hogyan látja, annak milyen közegei, fórumai adottak, illetve kialakíthatók.

Akik beszélgetnek: Dánél Mónika irodalomtörténész, Dér András filmrendező-filmpedagógus, Farkas Edit filmklub-vezető, Gelencsér Gábor filmesztéta-filmtörténész, Kovács András szociológus és Pálvölgyi Balázs történész. Moderátor: Buglya Zsófia programszerkesztő

#### AMERIKA, AZ ÁLMOK FÖLDJE

Január 24. 17:00

A beszélgetés a magyar film Amerika-képét vizsgálja a kezdetektől napjainkig. Azt, hogy milyen magyar történetek és hősök teremnek Amerikában, ki miért ment ki, mit talált ott, miért és hogyan jött vissza. Arról beszélgetünk, hogy Amerika vajon tükör, vágykép, menedék, mumus vagy épp az ígéretek földje.

Résztvevők: Orosz István, Salamon András és Szomjas György filmrendezők, valamint Kurutz Márton filmtörténész. Moderátor: Varga Balázs filmtörténész

Kapcsolódó filmek: *A nagyváros mostohái* (1928), *Egy asszony visszanéz* (1941), *Ah, Amerika!* (1982), *Mr. Universe* (1988), *A nagy generáció* (1986), *Getno* (2004), *Hazatérés* (2006), *Hunky Blues* (2009)

#### KORTÁRS MAGYAR DOKUMENTUMFILMEK A MIGRÁCIÓRÓL

Január 25. 16:00

Olyan filmműhelyek képviselői szólnak meg, amelyek az elmúlt években intenzíven foglalkoztak a ki- és bevándorlás jelenségével. Milyen tematikus és stílári megközelítésekkel találkozhatunk filmjeikben, hogyan sikerül megvalósítaniuk elképzeléseiket? Miképp alkalmazkodnak az akut társadalmi kérdésekkel foglalkozó dokumentumfilmek a változó nézői szokásokhoz, az érzékenyítés mellett milyen új elvárásoknak, kihívásoknak kell megfelelniük?

A beszélgetés résztvevői: Komlósi Orsolya és Füredi Zoltán (Palantír Film; Idegenek a kertemben), Buglya Sándor (Dunatáj Alapítvány), Gerő Marcell (Campfilm), Józsa László és Hernáth Csaba (Menjek/maradjak projekt). Moderátor: Pócsik Andrea kultúrakutató

### ZENEI PROGRAMOK

#### KÉTÜTEMŰ VÁGYÁLMOK

Január 24. 22:30 / Kávézó

Zenei utazás autóstoppal, Kenguruval, vonaton és képzeletben. Dj Sanyi (Tilos)

#### HANGOK VÁNDORAI

Január 25. 20:00 / Díszterem

A filmnapok záróakkordjaként a Meszecsinka Duo és a Freedom Café zenekar tagjaiból kifejezetten erre az alkalomra összeálló világzenei formáció ad koncertet. A pillanat megelégségből és az egymásra figyelésből születő zenéjük számos kultúra népzenei hatását magába olvasztja és újraértelmezi, különleges belső utazásra invitálva a hallgatóságot.

Pável Norbert (hang drum, fuvola, ének), Bakai Márton (hegedű), Csizmás András (nagybőgő), Kardos Dániel (gitár), Biljarszki Emil (gitár, billentyűk), Oláh Annamária (ének)

	DÍSZTEREM	FÁBRI TEREM	CSORTOS TEREM	KÁVÉZÓ	
JANUÁR 22. CSÜTÖRTÖK	16				
	17		16:00 L'Escalé (Átmeneti állomás)		
	18	18:00 Bolse Vita			
	19	előtte: Egy másik bolygó			
	20	20:30 Circus Maximus,	20:30 Across the Border (A határon át)		
21	előtte: Otthon				
JANUÁR 23. PÉNTEK	15	15:00 La Cour de Babel (Bábeli iskola)	15:00 Csonka vágányon	15:00 Herskó	
	16				
	17	17:00 Magyarok a Barcáért	17:00 A tenger törvénye	17:00 A világ nagy, és a megváltás a sarkon túl ólálkodik	17:00 A migráció kora? – pódiumbeszélgetés
	18				
	19		19:00 Valahol otthon lenni	19:00 Hordozható haza	
	20			20:00 Tom Tomiczky kalandjai, előtte: Kiút	
	21		21:00 Kisvilma	21:00 3 esküvő	
	22				
JANUÁR 24. SZOMBAT	11	11:00 Szerencsés Dániel	11:00 Egy asszony visszanéz	11:00 Az Óperenciás tengeren is túl	
	12				
	13	13:00 Hunky Blues – Az Amerika Álom	13:00 Éjféltor	13:00 Holt vidék	
	14				
	15	15:00 Mr. Universe	15:00 Hazatérés – Egy szabadsággharcos története	15:00 Menni vagy maradni	
	16			16:30 Ah, Amerika!	
	17	17:00 A nagy generáció	17:00 Anima Formosa	17:00 Csempelevél	17:00 Amerika, az álmok földje – pódiumbeszélgetés
	18			18:00 Riksaláz	
	19	19:00 A nagyváros mostohái	19:00 Getno	19:00 Bibliotheque Pascal	
	20				
21	21:00 A kis utazás	21:00 Az ígéret földje	21:00 Crulic, a túlvilágra vezető út		
22				22:30 Kétütemű vágyálmok	
JANUÁR 25. VASÁRNAP	10		10:00 Hegyek és tengerek között		
	11	11:00 Az emigráns – Minden másképp van	12:00 Ha bírsz	11:00 Szia, Nagyi, jól vagyunk! / Lili / Világpark	
	12				
	13	13:00 Magyarok	13:00 Mein Ungarn in Berlin (Az én Magyarországom Berlinben)	13:00 Cséplő Gyuri	
	14				
	15	15:00 Szülőföld, szex és más kellemetlenségek	15:00 Felsőbb parancs	15:00 A tábor	
	16		16:00 Kikötői történet	16:00 Enni, inni, meghalni	16:00 Dokumentumfilmek a migrációról – pódiumbeszélgetés
	17	17:00 Paszport – Útlevél a semmibe	18:00 Menjek/maradjak: New York	18:00 Parador Húngaro	
	18		19:00 Menjek/maradjak: London		
	19				
	20	20:00 Hangok vándorai			
21					

### 3 ESKÜVŐ (12)

2009, r: Kis Anna, Nagy Viktor Oszkár, Trencsényi Klára, 75' DOK

Január 23. 21:00

A dokumentumfilm-sorozat Magyarországon kötött vegyes házasságokról mesél. A három film személyes történeteken keresztül enged bepillantást három nem mindennapi kapcsolatba s ezekben keresztül a bevándorlás és az integráció belső folyamataiba.

### A KIS UTAZÁS

2000, r: Buzás Mihály, 92'

Január 24. 21:00

1980-ban már lehetett Coca Cola-t és Levi's-t kapni a boltokban, a berlini fal azonban még tartotta magát. Egy magyar kisváros gimnáziumának tanulója, a 3.b-sek akaratok ellenére megnyeri a Ki tud többet a KGST-ről? tanulmányi versenyt. Jutalmul az NDK-ba utaznak, egy nemzetközi építőtáborba...

### A NAGY GENERÁCIÓ

1986, r: András Ferenc, 109'

Január 24. 17:00

A nyolcvanas évek derekán járunk. A „nagy generáció” már túl van a negyedik iktszen. Réb (Cserhalmi György), aki '68 nyarán barátja útlevelével és barátjánőjével disszidált Amerikába, hazajön látogatába. Az egykori barátok végre számot adhatnak egymásnak a történetekről, illúziókról és öncsalásokról.

### A NAGYVÁROS MOSTOHÁI

1928, amerikai némafilm, r: Fejős Pál, 65'

Január 24. 19:00

Két magányos New York-i fiatal, Jim és Mary az egész heti monoton munka után a Coney Island forgatagában találkozik. Első látásra egymásba szeretnek, de egy véletlen folytán szem elől tévesztik egymást... Fejős Pál (*Tavaszi zápor*) emigrációjában készített filmjét Darvas Ferenc kíséri zongorán.

### A TÁBOR

2013, francia film, r: Bijan Anquetil, 41' DOK

Január 25. 15:00

A film rómaiai gazdasági bevándorlók beilleszkedési kísérleteit örökíti meg rendkívül érzékenyen. A család tagjai történetesen romák, akikkel szemben – néhány szélsőséges eset általánosítása következtében – a hatóságok épp olyan bizalmatlanok, mint a lakosság. Vetítés magyar felirattal.

### A TENGER TÖRVÉNYE (12)

2011, olasz-francia film, r: Emanuele Crialesse, 88'

Január 23. 17:00

A Sziciliától 165 km-re fekvő Linosa hajóainak törvény tiltja, hogy bevándorlókat mentsenek ki a partra. A fiatal halász, Filippo azonban egy nap felenged a hajójára egy afrikai családot, köztük egy kilencedik hónapban lévő terhes anyát. A film a velencei fesztiválon elnyerte a zsűri különdíját.

### A VILÁG NAGY, ÉS A MEGVÁLTÁS A SARKON TÚL ÓLÁLKODIK (12)

2008, bolgár-magyar-német-szlovén film, r: Stephan Komandarev, 105'

Január 23. 17:00

A szocialista üldöztetés miatt külföldre szakadt, Németországban élő bolgár család fia, Alex egy baleset folytán elveszti a szüleit és az emlékezetét. Nagypapja (Miki Manojlovic) segítségével, a bővítés előtti lengyel, cseh, szlovák, szlovén és magyar „határhelyzetekre” reflektálnak. Vetítés angol felirattal.

### ACROSS THE BORDER (A HATÁRON ÁT)

2004, osztrák film, r: Lutz Jönski, Jan Gogola, Peter Kerekes, Robert Lakatos, Biljana Čakić-Veselić, 131' DOK

Január 22. 20:30

Az Európai Unió 2004-es bővítésére készült szkeccsfilm öt kelet-európai ország egy-egy fiatal rendezőjének alkotását fűzi egybe. A filmek – köztük Lakatos Róbert *Bahrta!*-ja – a bővítés előtti lengyel, cseh, szlovák, szlovén és magyar „határhelyzetekre” reflektálnak. Vetítés angol felirattal.

### AH, AMERIKA!

1982, r: Orosz István, 30' DOK

Január 24. 16:30

Az animációs dokumentumfilm formabontó módon ad képet a 20. század elejének nagy magyar kivándorlási hullámáról, a Monarchia területéről Amerikába tartó magyar munkástömegek exodusáról.

## ANIMA FORMOSA

2004, r: Szekeres Csaba, 82’ DOK

**Január 24. 17:00**

1936. Hat fiatalember indul útnak Budapestről, a jezsuiták központi rendházából, hogy a kínai Támingban missziós tevékenységet lásson el. 1946-ban a missziót felszámolják, a misszionáriusok egy része Tajvanon telepedik le. Évtizedekkel később követőjük akad. Portré három rendkívüli emberről.

### AZ EMIGRÁNS - MINDEN MÁSKÉPP VAN (12)

2006, magyar-olasz film, r: Dárday István, Szalai Györgyi, 108’

**Január 25. 11:00**

A játékfilm *Naplója* alapján jeleníti meg Márai Sándor életének utolsó öt esztendejét. Az 1948-ban emigrált író haláláig kitar a megalkuvás nélküli élet mellett, de nem tud megbékélni a cserébe kapott „szörnyű hazátlan idegenséggel”.

### AZ ÍGÉRET FÖLDJE (16)

2013, guatemalai-spanyol-mexikói film,

r: Diego Quemada-Diez, 102’

**Január 24. 21:00**

Latin-Amerikában az utóbbi években gyakori jelenség a gyermek-emigráció. A filmben három tinédzser indul útnak egy guatemalai gettóból Amerikába. Útközben a térség minden gondjával szembesülnek: a korrupcióval, lopásokkal, az embercsempészettel és a tomboló erőszakkal.

### AZ ÓPERENCIÁS TENGEREN IS TÚL

2010, r: Zsigmond Dezső, 74’ DOK

**Január 24. 11:00**

A bükhavasi Szabin és felesége, Ibolya az Óperenciás tengeren is túlra indul. Lányuk ugyanis az ausztráliai Perth városába ment feleségül a szintén Gyimesekből elszármazott Attilához. Vajon tényleg olyan paradicsomi ott minden, ahogy a télből az nyárba csöppenő szülők látják?

### BIBLIOTHEQUE PASCAL (18)

2010, német-magyar film, r: Hajdu Szabolcs, 110’

**Január 24. 19:00**

Mona egyedül neveli hároméves kislányát. Kalandor apja külföldre csábítja, de emberkereskedők kezébe kerül, és hamarosan egy angol luxusbordélyban találja magát. Kiszabadulva hazatér, de hogy visszakaphassa kislányát, a gyámhatóságon el kell mondania, mivel töltötte külföldön az idejét.

### BOLSE VITA

1995, r: Fekete Ibolya, 97’

**Január 22. 18:00**

1989, Magyarország: a rendszerváltás euforikus pillanata. Szergej késeket árul a volt KGST-piacon, hogy tovább mehessen nyugatra. Jura és Vagyim zenészek, ők szívesen maradnának itt. Egy angol és egy amerikai lány csak kíváncsi Közép-Európára. Esténként mindannyian a Bolse Vitába járnak.

### CIRCUS MAXIMUS (12)

1980, r: Radványi Géza, 99’

**Január 22. 20:30**

A második világháború alatt Carlotta, a cirkszigazgató (Margitai Ági) embercsempésztől tartja el magát, élettársát és társulatát. Azonban a vándorcirkusz csak kellék az igazi Circus Maximushoz. . . A hosszas emigrációból hazatérő Radványi Géza utolsó filmje.

### CRULIC, A TÚLVILÁGRA VEZETŐ ÚT (12)

2011, román-lengyel film, r: Anca Damian, 73’ DOK

**Január 24. 21:00**

Egy román vendégmunkást Lengyelországban jogtalanul lopással vádolnak meg. Börtönbe kerül, ahol éhségsztrájkba kezd, és az ügyészségnek címzett levelekkel igyekszik bizonyítani az ártatlanságát. 33 évesen a börtönben hal meg. Az animációs technikákat ötvöző film valós történetet beszél el.

### CSEMPELEVÉL

2008, r: Feszt Judit, Somogyvári Gergő, 25’ DOK

**Január 24. 17:00**

A Lisszabonban játszódó film a brazil Nober Sanders filmlevele, amelynek segítségével megpróbálja felvenni a kapcsolatot távoli családjával. A személyes hangvételű vallomás során sok mindent megtudunk az emigráció és az új környezetbe való beilleszkedés lélektanáról.

### CSÉPLŐ GYURI (12)

1978, r: Schiffer Pál, 97’

**Január 25. 13:00**

A dokumentum-játékfilm hőse egy intelligens, ambiciózus, két elemít végzett cigány fiú, aki felkerekedik Németfaluból, hogy Pesten keressen munkát. Végigjárja azt a kálváriát, amit a városban dolgozó romák legtöbbjje. Hazatér, de rájön, hogy már nem tud a régi körülmények között élni.

### CSONKA VÁGÁNYON

2014, r: Dékány István, 91’ DOK

**Január 23. 15:00**

Az első világháborús összeomlás után az utóállamok megkezdték területfoglalást. A marhavagonokban érkező 426 ezer menekültnek az anyaország nem tudott sem állást, sem lakást biztosítani, így azok hónapokig, évekig a vagonokban várták sorsuk jobbra fordulását.

### EGY ASSZONY VISSZANÉZ (12)

1941, r: Radványi Géza, 95’

**Január 24. 11:00**

A színésznő Ágnes karácsonyor jelenti be a férjének, hogy elhagyja őt és kislányukat egy kollégájáért. Az újdonsült pár Hollywoodba utazik, ám ott csak az asszonynak van sikere, ezért hazatérnek Magyarországra. Közben Ágnes lánya nővé serdült, s beleszeret anyja választottjába.

### EGY MÁSIK BOLYGÓ

1986, r: Macskássy Katalin, 10’ DOK

**Január 22. 18:00**

Mit gondolnak a késő Kádár-kori gyerekek az utazásról, és mit vinnének magukkal a Földről, illetve szűkebb pátriájukból, ha egy távoli bolygóra költözhetnének. Az animációs rövidfilm a rendező sajátos „gyermekszem”-filmjeinek sorába illeszkedik.

### ÉJFÉLKOR

1957, r: Révész György, 91’

**Január 24.13:00**

1956 szilveszterén sietve csomagol a művész házaspár, a színész János (Gábor Miklós) és a táncosnő Viki (Ruttkai Éva). Miközben az autót várják, amely átviszi őket az osztrák határon, lepereg előttük az életük. Viki úgy érzi, karrierjét csak kint folytathatja. János viszont fél elhagyni a hazai színpadot.

### ENNI, INNI, MEGHALNI (12)

2012, svéd film, r: Gabriela Pilcher, 104’

**Január 25. 16:00**

A fiatal Rasa kelet-európai bevándorlóként dolgozik Svédországban. Munkáját legálisan végzi egy csomagolóüzemben, ahol a közösség harsány, de megbecsült tagja. Amikor a gyár leépítésekre kényserül, helyzete kilátástalanná válik. . . 2013 legjobb svéd filmje.

### FELSŐBB PARANCS

2013, r: Nagy Viktor Oszkár, Petrik András, 50’ DOK

**Január 25. 15:00**

Tömegek kísérlik meg a tiltott határátkelést a szerb-magyar határon, hogy bejussanak az Európai Unióba. A magyar oldalon önkéntes polgárőrök védik településük és az Unió határát. A szerb oldalon, a határsértésre készülő migránsoknak egy szabadkai lelkesz segít az életben maradásban.

### GETNO (12)

2004, r: Salamon András, 95’

**Január 24. 19:00**

Egy értelmiségi házaspár, Jancsi és Juli kamasz lányukkal elhagyják Magyarországot, hogy Jancsi 30 éve Las Vegasban élő apjánál próbáljanak szerencsét. Ott derül ki, hogy a roncs-telepes Jenőnek csak egy sufnija van a sivatag peremén. Ennek ellenére még mindig hisz az amerikai álomban.

### HA BÍRSZ

2014, r: Szilágyi Zsófia, 50’ DOK

**Január 25. 12:00**

Jelena két és fél év magyarországi tartózkodás után úgy dönt, hogy visszaköltözik hazájába, Szerbiába. A film itt tartózkodásának utolsó fél évét mutatja be: egy reményekkel teli élethelyzetből lassan, majd törésszerűen mozdulva el egy elbizonytalanodó, végül kilátástalanná váló helyzetig.

### HAZATÉRÉS - EGY SZABADSÁG-HARCOS TÖRTÉNETE

2006, magyar-amerikai film, r: Pigniczky Réka, 88’ DOK

**Január 24. 15:00**

Két amerikai-magyar lány hazahozza elhunyt édesapja hamvait. Az apa az ’56-os forradalom után hagyta el Magyarországot, s az volt a kívánsága, hogy a szülőfalujában temessék el. Az utazás során a lányok rádöbbennek, hogy milyen keveset tudnak az apjukról.

### HEGYEK ÉS TENGEREK KÖZÖTT

r: Groó Diana, Török Ferenc, Pálos György, Soós Kata, 80’ DOK

**Január 25. 10:00**

Az eredetileg hatrészes dokumentumfilm-sorozat egyben szociológiai kutatás is a bevándorlókról és a velük kapcsolatos attitűdökről. A most látható három epizód főszereplői: Samira, az iráni nyelvtanár, Phuong, a vietnami közgazdász és Gaya, az örmény énekesnő.

### HERSKÓ

2004, r: Fésős András, 86’ DOK

**Január 23. 15:00**

Portréfilm a rendezőről és legendás tanárról, aki 1970-ben Svédországba távozott, ahol az ottani filmakadémia rektora lett. A film feleleveníti Herskó magyarországi filmjeinek keletkezését, emigrációjának vitatott megítélését, meggyökeresését Svédországban, s hogy hogyan talált újra haza.

### HOLT VIDÉK (12)

1971, r: Gaál István, 87’

**Január 24. 13:00**

Munkalehetőségek és kultúra hiányában a kis baranyai falu elnéptelenedik, csak a Kántor család marad. Erzi néni itt él, itt akar meghalni. Anti, a család fő a családi háztól távol dolgozik. Amikor Andriskát fölveszik a városi kollégiumba, a magányos Julin (Töröcsik Mari) erőt vesz a depresszió.

### HORDOZHATÓ HAZA (12)

2006, r: Bollók Csaba, 36’ DOK

**Január 23. 19:00**

A portréfilmben Domonkos István, a Svédországban élő újívidéki költő, a magyar neoavantgárd irodalom meghatározó alakja néz szembe önmagával, fiatalkori ábrándjaival. Természetesen sok-sok versrészlettel folyik a szembesítés.

### HUNKY BLUES - AZ AMERIKA ÁLOM

2009, r: Forgács Péter, 100’ DOK

**Január 24. 13:00**

Az 1890 és 1921 között az Egyesült Államokba kivándorolt sok százezer magyar sorsát poétikus módon megragadó dokumentumfilm a korai amerikai mozi, talált filmek, fényképek és interjúk sokaságát szövi össze egyetlen hatalmas tablóvá.

### KIKÖTŐI TÖRTÉNET (12)

2011, finn-francia film, r: Aki Kaurismäki , 93’

**Január 25. 16:00**

Marcel cipőpucolóként dolgozik Le Havre-ban. Megszokott életét két dolog zaklatja fel. Imádott felesége súlyosan megbetegszik, a kikötőben pedig meglát egy menekült fiút, akit keres a rendőrség. Úgy dönt, hogy segít a gyereken, megpróbálja megakadályozni, hogy visszatoloncolják Afrikába.

### KISVILMA - AZ UTOLSÓ NAPLÓ (12)

2000, r: Mészáros Márta, 115’

**Január 23. 21:00**

A film az önéletrajzi Napló-trilógia előzményeiről szól. A rendező visszatér gyermekkora színhelyére, a kirgiziai Frunzéba. A szülők a harmincas években, lelkes baloldaliként érkeztek a Szovjetunióba. Amikor a nyugati újságok először írnak a sztálini tisztogatásokról, nem hisznek a rémhíreknek.

### KIÚT

2014, r: Ottlik Anna, 6’

**Január 23. 20:00**

A film főszereplője egy lány, aki utazás előtt áll. Végigkövetjük az utazás előkészületeit. Megveszi a repülőjegyét, majd elkezd pakolni. A pakolás során a eltesz mindent, amire szüksége lehet és fontos neki.

### L’ESCALE (ÁTMENETI ÁLLOMÁS)

2013, svájci-francia film, r: Kaveh Bakhtiari, 100’ DOK

**Január 22. 16:00**

Az iráni bevándorló, Amir athéni lakása átmeneti szállásként szolgál honfitársai számára. Számukra Görögország nem a végleges úti cél, mindannyian abban reménykednek, hogy más, nyugati országokba mehetnek tovább. A filmet 2013-ban Európa Filmdíjra jelölték. Vetítés angol felirattal.

### LA COUR DE BABEL (BÁBELI ISKOLA)

2014, francia film, r: Julie Bertuccelli, 89’ DOK

**Január 23 15:00**

A film meg egy párizsi iskola diákjairól szól. A világ különböző országaiból származnak, és speciális előkészítő osztályba járnak, hogy megtanuljanak franciául, mielőtt a „rendes” iskolában folytatnák tanulmányaikat. A tanároknak nemcsak a nyelvi, de a kulturális különbségeket is át kell hidalniuk.

### LILI

2012, r: Ruzskai Nóra, Nagy István, 22’ DOK

**Január 25. 11:00**

A második generációs, kínai származású, húszéves Lili édesanyjával és két testvérével él Miskolcon. Édesapja kínai, ritkán találkoznak, kapcsolatuk szinte teljesen a virtuális térbe helyeződött át. Bár kommunikációjukat nehezítik a nyelvi akadályok, a világháló új dimenziókat nyit meg számukra.

### MAGYAROK

1977, r: Fábri Zoltán, 105’

**Január 25. 13:00**

A film a vendégmunkások milliós tömegének kis csoportjáról szól, akik 1943-ban éves napszámban művelték a földet a besorozott német parasztok helyett. A szabolcsi zsellérek beszukott szemmel robotolnak, noha a közelben fogolytábor üzemel, és lépten-nyomon hullákba botlanak.

### MAGYAROK A BARCÁÉRT (6)

2014, r: Kocsis Tibor, 85’ DOK

**Január 23. 17:00**

Kubala, Kocsis, Czibor – három magyar játékos hőssé válik Barcelonában, és meghódítja a spanyol és a katalán nép szívét. A sikerekért azonban nagy árat kell fizetniük a „disszidens” magyaroknak. A filmben drámai archív felvételek, sosem látott gólok és megindító történetek sorakoznak.

### MEIN UNGARN IN BERLIN (AZ ÉN MAGYARORSZÁGOM BERLINBEN)

2011, német film, r: Lengyel Rita, 84’ DOK

**Január 25. 13:00**

Személyes portré egy különös családról Magyarországot és Németországot, Kelet és Nyugat között. A rendező családja és barátai, a berlini Rotfront zenekar útját követi. A film saját identitásának keresésévé válik, az emlékek és elképzelések európai pillanatfelvétellel állnak össze. Vetítés angol felirattal.

### MENJEK/MARADJAK: LONDON

2014, r: Imre Loránd Balázs, 50’ DOK

London a magyar új mobilitás első számú célpontja. Becslések szerint jelenleg százezernél is több hazánkfia vállal munkát, tanul, illetve tervezzi hosszabb-rövidebb tartózkodását a nyolcmilliós metropoliszban. A filmben hat magyar fiatal vall londoni életéről, terveiről, tapasztalatairól.

### MENJEK/MARADJAK: NEW YORK

2013, r: Imre Loránd Balázs, 27’ DOK

A jelenkori kívándorlási trendek feltérképezésére és bemutatására vállalkozó független filmes sorozat New York-i epizódja Mirjamról és Attiláról szól, akik hosszabb ideje élnek és dolgoznak a városban.

### MENNI VAGY MARADNI - AZ ERDÉLYI SZÁSZ KULTÚRA NYOMÁBAN

2002, r: Buglya Sándor, 50’ DOK

**Január 24. 15:00**

Erdélyben több mint nyolcszáz éven át élt együtt három nép. A közelmúltban egyikük a szülőföld elhagyására kényszerült. A százok 20. század végi tömeges távozásával felborult az évszázadok alatt kialakult etnikai egyensúly. A film egy gazdag kultúra megbomlását mutatja be.

### MR. UNIVERSE

1988, r: Szomjas György, 98’

**Január 24. 15:00**

Az amerikai magyar Lazlo Budapesten járva meglátja a tévében Mickey Hargitayt, aki emigráns magyarként igazi sztár, Mr. Universe és Jayne Mansfield férje lett. Lazlónak nagy ötlete támad: New Yorkba utazik, és ráveszi Lordot, hogy látogassák meg Mickeyt, és csináljanak vele egy filmet.

### OTTHON

2012, r: Gelley Bálint, 6’

**Január 22. 20:30**

Egy csónakban három idős asszony ül, egy férfi evez. A lány a háztetőn cigarettázik. A család közös ebédre készül. A számos fesztivált megjárt animációs rövidfilm Bodor Ádám *Tanyai lány* című novellája alapján készül.

### PARADOR HÚNGARO (12)

2014, r: Patrick Alexander, Aseneth Suarez 79’ DOK

**Január 25. 18:00**

A Parador Húngaro egy kolbászsütő a kolumbiai Bogotában, ahol különös barátság szövődik két „furcsa magyar” között. György, a süttőde tulajdonosa, ötvenhatos menekült. A nála jóval fiatalabb Patrick amerikai, aki fiatal felnöttként lelt otthonra félig megtalált, félig elképzelt magyarságában.

### PASZPORT - ÚTLEVÉL A SEMMIBE (12)

2000, r: Gothár Péter, 71’

**Január 25. 17:00**

Kelet-Magyarországon, egy kis nyírségi faluban a kocsmázó Jóska pokollá teszi családja életét, ezért nővére feleséget keres a számára: egy távoli ismerősnek, az ukrán Jelizavétának ír leveleket az öccse nevében. Jelizavéta azt reméli, a határ másik oldalán jobb élet várja, ezért belemegy a házasságba.

### RIKSALÁZ

2012, r: Somogyvári Gergő, 55’ DOK

**Január 24. 18:00**

Az európai belvárosokat az utóbbi években ellepték a riksa-taxik. Amszterdamban számuk elérte a százat. A járműveket többségében kelet-európai fiatalok üzemeltetik, köztük 40-50 magyar, de sok a román és lengyel sofőr is. A film e magyar szubkultúrát mutatja be.

### SZERENCSÉS DÁNIEL (12)

1983, r: Sándor Pál, 89’

**Január 24. 11:00**

Szerencsés Dániel és a barátja, Gyuri 1956-ban úgy dönt, hogy elhagyja az országot. El is jutnak a határig, ahol a megbeszélés szerint meg kell várniuk a teherautót, amely átviszi őket Ausztriába. A menekülőkkel teli szállóban még utoljára feltehetik maguknak a kérdést: menni vagy maradni?

### SZIA NAGYI, JÓL VAGYUNK!

1999, r: Füredi Zoltán „Kapitány”, 16’ DOK

**Január 25. 11:00**

A kazetta egy Budapesten élő mongol család videóüzenetét tartalmazza. Az üzenetet a holdújév alkalmából küldik a nagy-mamának Ulánbátorba. A film tulajdonképpen „talált tárgy”: a rendező sosem járt a helyszínen.

### SZÜLŐFÖLD, SZEX ÉS MÁS KELLEMETLENSÉGEK

1983, német-magyar film, r: Kincses Réka, 90’

**Január 25. 15:00**

Zsuzsi és Sándor Németországban élnek. Látszólag beilleszkedtek, kelet-európai múltjukra semmi